

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Конкурентоспроможність підприємства»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма – «Економіка підприємства»

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання - денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС - 5

Мова викладання - українська

Лектор дисципліни

Контактна інформація лектора (e-mail)

Сторінка дисципліни в eLearn

к.е.н., доцент Маршалок М.С.

навчальний корпус №10 кімн. 416, т. 044-527-81-12

marshalok_m@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Діяльність підприємств в динамічному ринковому середовищі безпосередньо пов'язана з конкурентною боротьбою за споживачів і ринки збуту, ресурси, країні умови функціонування тощо. Тому пошук можливостей ефективного функціонування підприємств в конкурентному середовищі вимагає вивчення механізмів формування та стратегій підвищення конкурентоспроможності. Метою дисципліни є формування у студентів теоретичних знання та практичних навичок щодо управління конкурентоспроможністю підприємства у сучасних умовах господарювання на основі вивчення теорії, вітчизняного і світового досвіду управління конкурентоспроможністю підприємств. Вивчення дисципліни дозволяє оволодіти сучасними концепціями, методичними підходами до оцінювання конкурентоспроможності підприємства та управління нею.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї.

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами.

ЗК3. Здатність проявляти лідерські навички, мотивувати людей, працювати у команді.

ЗК5. Здатність до інноваційної діяльності.

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

фахові (спеціальні) компетентності (СК) :

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування

нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

СТРУКТУРА ДИЦІПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Теоретичні та методичні основи конкурентоспроможності підприємств				
Тема 1. Сучасні теорії конкуренції	2/2	<u>Знати</u> сучасні теорії конкуренції, концепції боротьби держави з монополізмом. <u>Вміти</u> визначати потенціал конкурентоспроможності та діагностувати конкурентне середовище. <u>Аналізувати</u> конкурентне середовище <u>Розуміти</u> економічну сутність конкурентоспроможності підприємств <u>Розрізняти</u> види конкуренції <u>Застосовувати</u> методи формування та утримання конкурентних переваг <u>Використовувати</u> сучасні теорії конкурентної боротьби	Здачі практичних робіт. Підготовка презентацій на задану тему. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, тощо	6
Тема 2. Державне регулювання конкуренції	2/2			6
Тема 3. Діагностика конкурентного середовища	2/2			6
Тема 4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності	2/2			6
Тема 5. Формування конкурентних переваг підприємств	2/2			6
Тема 6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства	2/2			6
Модуль 2. Прикладні аспекти оцінки конкурентоспроможності підприємства та управління нею				
Тема 7. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	2/2	<u>Знати</u> сучасні стратегії, забезпечення соціально відповідальної конкурентоспроможності. <u>Вміти</u> визначати конкурентоспроможність продукції та підприємства в цілому, розробляти програми підвищення конкурентоспроможності	Здачі практичних робіт. Підготовка презентацій на задану тему. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, тощо	6
Тема 8. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	2/2	<u>Аналізувати</u> системи управління конкурентоспроможністю		6
Тема 9. Управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	2/2	<u>Розуміти</u> технології забезпечення та реалізації конкурентних переваг		6
Тема 10. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємницьких структур	2/2	<u>Розрізняти</u> конкурентоспроможність продукції та підприємства в цілому <u>Застосовувати</u> сучасні моделі управління конкурентоспроможністю		5
Тема 11. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	2/2	<u>Використовувати</u> сучасні методичні підходи до визначення конкурентоспроможності підприємства та її підвищення		6
Тема 12. Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	2/2			5
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо акаademічної добroчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершнюк – Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
2. Лупак Р.Л. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. 484 с.

Допоміжні

1. Єспіанова І. Ю., Гайдей М. О. Напрямки забезпечення конкурентоспроможності підприємств кондитерської галузі в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 23. С. 53-57.
2. Журба І.О. Сутність і значення конкурентоспроможності підприємства / І.О. Журба, Ю.М. Коляденко. URL: <http://archive.nbuu.gov.ua>.
3. Коваленко О.В., Мисенко Д.М. Розробка заходів з підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах. Економічний вісник. 2014.
4. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : монографія / за заг. ред. О.Г. Янкового. Одеса : Атлант, 2013. 470 с.
5. Марков Б. М. Антимонопольне регулювання: зарубіжний досвід та межі його адаптації до реалій України / Б. М. Марков. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2834>.
6. Кириченко О.М., Мігдальський А.В. Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства. Ефективна економіка. 2017. № 2. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5428>
7. Муржак Ю. В. Антимонопольне регулювання: світовий досвід та застосування його в Україні / Ю. В. Муржак, І. П. Бахновська. URL: <http://int-konf.org/konf052013>.
8. Порттер Майкл Е. Стратегія конкуренції. Методика аналізу галузей і діяльності конкурентів. Київ : Основи, 1997. 390 с.
9. Теоретичні та прикладні аспекти підвищення конкурентоспроможності підприємств : колективна монографія у 4 т. / за ред.. О. А. Паршиної. Дніпропетровськ : «Герда», 2013.
10. Яців І.Б. Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств : монографія / І.Б. Яців. Львів : Український бестселер, 2013. 427 с.
11. Competitive advantages of small business. Mykhailo Marshalok, Alona Melnyk, Viktoriia Vasiuta, Volodymyr Yatsenko, Volodymyr Saienko. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. (September, 2021), by Magnanimitas, ATTN. and/or its licensors and affiliates (Collectively, "MAGNANIMITAS"). all rights reserved. Special ISSUE NO.: 11/02/XXII. (VOL. 11, ISSUE 2, Special ISSUE XXII.). P. 60-66.

Нормативні акти

1. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» № 258/95-ВР від 05.07.1995 р.

2. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР. Введений в дію Постановою ВР від 7 червня 1996 року № 237/96-ВР з 1 січня 1997 року. Голос України. 2.07.1996 р.

3. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» від 28 грудня 1998 року № 330-XІУ. Урядовий кур'єр. – 18.02.1999, № 31 – 32, «Орієнтир». С. 1 – 12.

4. Закон України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» від 22 грудня 1998 року № 331-XIV. Урядовий кур'єр. – 25.02.1999, № 36 – 37, «Орієнтир». С. 1 – 11.

5. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 року № 2210-III.

6. Закон України «Про природні монополії» від 20 квітня 2000 року № 1682-III.

7. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII XIV (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 1991. - № 30. - Ст. 379.

8. Про затвердження Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р. II // Офіційний вісник України. 2002. № 14. С. 396.

9. Про затвердження Типових вимог до узгоджених дій суб'єктів господарювання для загального звільнення від попереднього одержання дозволу органів Антимонопольного комітету України на узгоджені дії суб'єктів господарювання: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 12.02.2002 року № 27-р. Офіційний вісник України. 2002. -№11. С. 279.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт антимонопольного комітету України URL: www.amc.gov.ua

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: www.e-inform.com.ua.

3. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України URL: www.minagro.gov.ua

4. Офіційний сайт НУБіП України URL: www.Nubip.edu.ua

5. Навчально-інформаційний портал НУБіП України URL: www.elarn.edu.ua